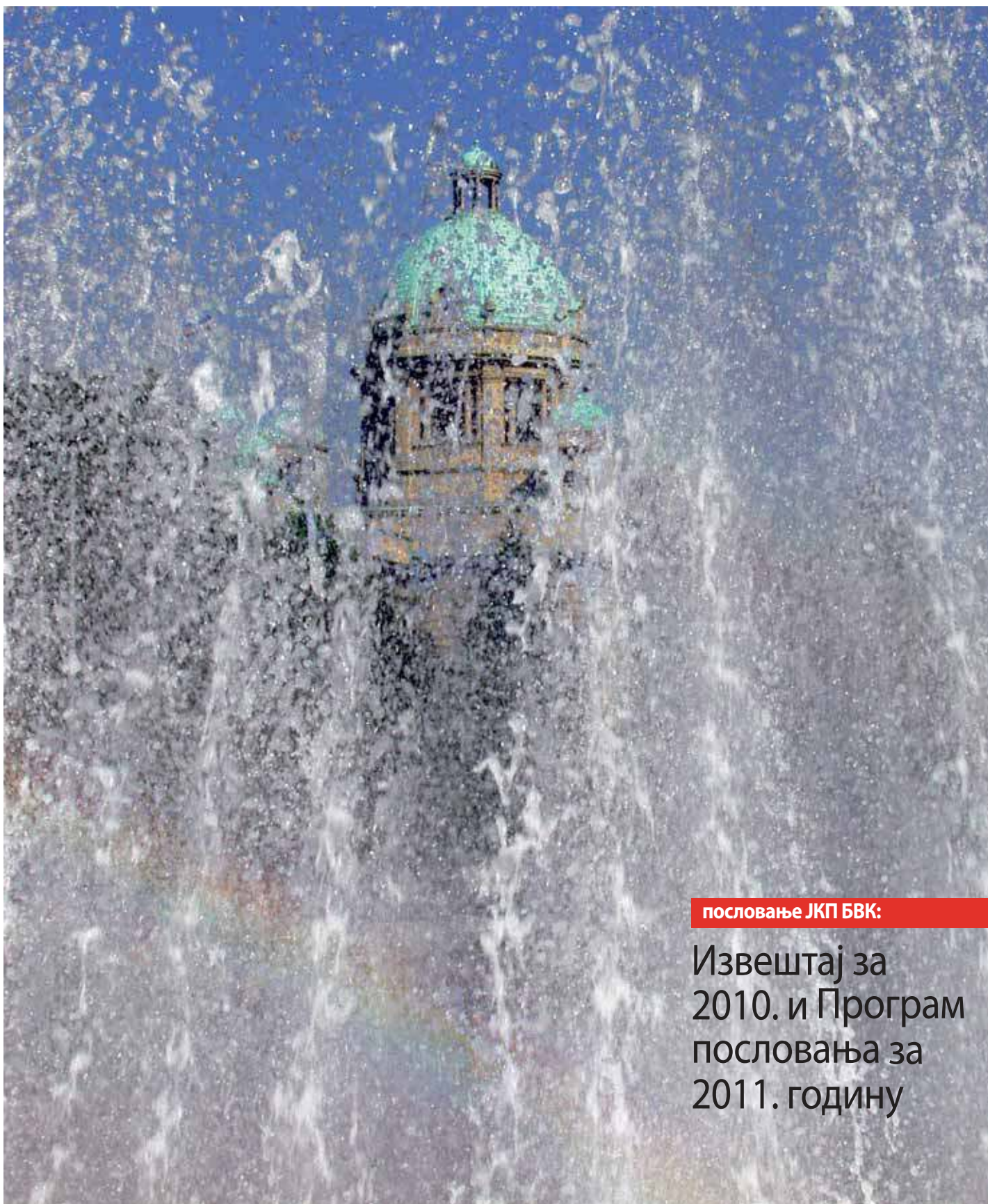

ЈКП БЕОГРАДСКИ ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА

1892

В О Д О В О Д

БРОЈ 286 • МАЈ 2011.

пословање ЈКП БВК:

Извештај за
2010. и Програм
пословања за
2011. годину

Цвијо Бабић, генерални директор ЈКП БВК у амбасади Јапана

Солидарност са народом Јапана

ЈКП БВК упутило је средином марта милион динара народу Јапана, као наш скроман, али од срца намењен допринос отклањању последица катастрофе која је задесила ову пријатељску земљу. У име запослених, генерални директор ЈКП БВК **Цвијо Бабић** 17. 03 2011. године у амбасади Јапана уписао је у књигу жалости:

„Са великим болом и тугом смо примили вест о највећем земљотресу који је задесио Јапан и огромном страдању јапанског народа, који је у претходним годинама учинио много за развој нашег предузећа, Београда и целе Србије. Истовремено, са великим дивљењем посматрамо примере пожртвовања и одговорности народа Јапана, које исказује у напорима да помогне унесрећенима и спречи још већу катастрофу. Саосећамо са болом и патњама породица настрадалих и целим јапанским народом“

Повеља поводом Светског дана вода

Ове године традиционална повеља поводом Светског дана вода припала је нашем колеги, дипломираном инжењеру грађевине **Мирољубу Мићи Крстићу**

Поводом 22. марта, Светског дана вода Управа за воде града Београда и Секретаријат за заштиту животне средине организовали су у ресторану „Језеро“ на Ади стручни скуп под слоганом „Вода за градове: одговор на урбане изазове“ са циљем да се укаже на значај очувања и потребу одрживог управљања драгоценим водним ресурсима. На овом скупу, који је окупио представнике свих значајних институција, које се у престоници са различитих аспеката баве водом, у свом излагању **генерални директор ЈКП БВК Цвијо Бабић** истакао је висок квалитет воде из система Београдског водовода, који се перманентно одржава и брижљиво контролише.

Теренски рад

И ове године уручене су традиционалне повеље појединцима који својим стучним ангажманом дају посебан допринос развоју услова за адекватно коришћење и уређење градских вода. **Из нашег предузећа повељу је примио Мирољуб Мића Крстић,**

дипломирани грађевински инжењер, који тим поводом каже: „Захваљујем се пре свега пословодству БВК због предлога за ово признање, које равноправно делим са мојим колегама и сарадницима са којима непрекидно радим 35 година. Верујем да ми радно искуство, које је иза мене даје за право да се обратим и младим колегама. Поред љубави за овај посао, која се подразумева, морају бити храбри да примене нова решења, али при том и истрајни да не одустају већ код прве препреке. У нашој струци неопходно је стално пратити стручну литературу, због непрекидног развоја опреме и технологија, међутим ни перфектно лично усавршавање недовољно је без тимског рада. И као круна свега у БВК неопходан је теренски рад“

Радио на 20 места

Овогодишњем лауреату није недостајала способност да се прилагоди променама. Напротив, храбро их је и сам подстицао. Мимо овдашњег преовлађујућег манира да се нерадо мења посао, а нарочито позиција, **Мирољуб је**

Мирољуб Крстић приликом уручења повеље

променио чак 20 радних места у неколико различитих области. Опробаво се у развоју, одржавању дистрибутивне мреже, уводио системе мерења, уписао се међу пиониере ГИС-а,.....Упоредо је припремио бројне стручне приручнике и системска документа, прегледао стотине пројеката,.....За непуних месец дана одлази у пензију, па од последњих пројеката у којима је учествовао издваја решавање сложеног проблема безусловних мрежа по ободима града, а драг му је био, иако можда најмање инжењерски, и посао вођења службе за одржавања градских чесми.

У СВЕТУ СВЕ ВИШЕ ЖЕДНИХ

Поводом Дана вода чули су се алармантни подаци из урбаних средина широм света, а махом из земаља у развоју, које се суочавају са недостатком питке воде, због чега у свету пати две милијарде људи, а свакога дана пет хиљада умире.

Скупштина Удружења водовода и канализације Србије

Прва редовна Скупштина новооснованог Удружења водовода и канализације Србије одржана је 11.03.2011. године у Привредној комори Србије. Оснивачку скупштину, која је претходила овом скупу, иницирало је 17 предузећа широм Србије, а Удружењу је до тада приступило 44 чланице. Исказано је уверење да ће сталним растом организација временом достићи бројност претходне, која је припадала угашеној држави Србији и Црној Гори. **Констатовано је да је сада коначно и Србија по први пут стекла своје удружење у сектору који је од стратешког значаја и животне важности за све њене грађане.** Уз позив да им се колеге прикључе, учесници овог скупа

истакли су да је за то прави тренутак, јер се припрема неколико важних закона везаних за делатност, **а бројност удружења и активност свих његових чланова, поред међусобне колегијалне подршке, пожељни су и ради лакшег заједничког наступа у решавању нагомиланих проблема** у областима као што су јавне набавке, заштита животне средине, заједнички медијски наступ и још много тога. На овом скупу потврђена су оснивачка документа, као и избор органа и радних тела Удружења. **За председника Управног одбора Удружења водовода и канализације Србије изабран је Цвијо Бабић, генерални директор ЈКП Београдски водовод и**

канализација, а поверење је указано и нашем колеги Драгану Ивановићу, који је изабран за генералног секретара Удружења.

Са Скупштине Удружења: Петар Балажевић, Обрен Ђетковић, Цвијо Бабић, Драган Ивановић и Бранимир Љумовић

Акција поделе уговора за канализационе прикључке

Крајем фебруара 2011. године формирано је десет тимова од по два члана, које су чинили запослени у БВК и Градској чистоћи, са задатком да на терену грађанима поделе две хиљаде уговора за нове канализационе прикључке. Кренули су најпре од Зуца, а затим акцију продужили у подавалским насељима Пиносава и Бели Поток, као и у Старом Железнику. Упркос бројним препрекама и захтевном терену, а често и лошем времену, остварили су добру комуникацију са грађанима и успешно обавили овај важан посао. У мају се акција наставља, али у супротном крају града, у земунским насељима Школско Добро и Плави Хоризонти, за које се увелико припрема материјал за уговарање прикључака. Поделиће га исти тимови, а пожртвовање које су испољили у досадашњем раду залог је да ће акција бити успешно спроведена до краја.

Заједничко фотографисање приликом недавног договора о продужетку акције поделе уговора и припреме материјала

ИЗДАЈЕ: ЈКП БЕОГРАДСКИ ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА

Извештај за 2010. годину

Протекле године наше предузеће успешно је обавило своју основну делатност и остварило позитиван пословни резултат

Макроекономска ситуација у Србији у 2010. била је повољнија него 2009. Инфлација је била већа од пројектоване и заснивала се на расту цена хране, потрошњи, монополима и узајамном утицају курса и цена. Стопа инфлације, мерена растом цена на мало, била је 11,5 процената. У децембру 2010. просечна нето зарада у Србији остварена је у износу од 39.580 динара а у Београду 49.198 динара. У оваквом окружењу, ЈКП Београдски водовод и канализација успешно је обавило своју основну делатност и остварило позитиван пословни резултат, уз коришћење најбољих рачуноводствених процена, рационалнијег трошења и максимизирања пословног добитка, што је у складу са мерама за изграду завршног рачуна за 2010. добијених од Оснивача.

Смањена потрошња воде

У току 2010. године на инсталацијама Београдског водоводног система произведено је укупно 202.537.587 м³ воде, што је просечно 6.422 литара у секунди. У односу на 2009. годину, произведено је 94,85 посто. Сопствена потрошња воде у 2010. години била је 10.109.368 м³ тј. 4,99 посто од укупне производње воде што је у нормалним границама (3 - 5 посто)

Од потиснуте воде у потрошњу, 27,8 посто су губици у мрежи који се односе на стару мрежу, грешке мерних инструмената, кварове, нелегалну потрошњу, дивље спојеве, блок водомере и сл.

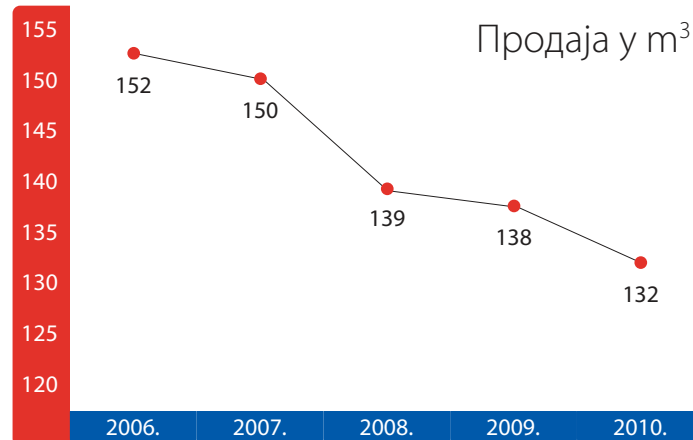
У 2010. години на нивоу целог система ЈКП Београдски водовод и канализација потрошено је 169.427.614 kWh електричне енергије. У односу на прошлогодишње остварење,

потрошња електричне енергије бележи смањење од 5,8 процената.

У 2010. години остварена је продаја воде од 131.983.524 м³. У односу на претходну годину, продаја је смањена за 4,6 посто. Смањење потрошње воде се бележи код свих категорија потрошача. Разлог смањеног фактурисања је престанак рада великих предузећа, пренамена потрошње, наплата по читаном стању и штедња.

Одвођење отпадних вода је остварено са 94,7 посто у односу на 2009. годину.

У односу на исти период прошле године, обрачунати приход од воде и одвођења отпадних вода мањи је за 2,5 процената што је резултат смањеног фактурисања у 2010. години. Обрачунати приход од продате воде је 5.033.595.584 динара или 81,2 посто, а од одвођења отпадних вода 1.165.386.778 динара или

18,8 посто. У односу на фактурисани приход са ПДВ-ом, наплата се остварује са 93,6 процената. У директној наплати, преко ЈКП БВК, проценат наплате је 96,5, док је преко Инфостана 91,2 посто. Да би се покрили сви трошкови пословања, укључујући и амортизацију, у 2010. години је била потребна цена воде и одвођења отпадних вода од 61,63 динара без ПДВа, а просечна одобрена цена је била

48,87 динара без ПДВа. Када се трошкови сведу на кубик фактурисане воде односно на кубик фактурисане канализације, види се да је потребна цена воде била 41,54 динара а остварена 38,14 динара, док је потребна цена канализације била 20,10 динара а остварена 10,73 динара. Ефекти повећане цене од првог августа 2010. године нису били довољни да елиминису негативан утицај смањеног фактурисања.

Индекс потрошачких цена

Више се не обрачунава индекс цена на мало и индекс трошкова живота, већ индекс потрошачких цена.

Као званично мерило инфлације у Србији до краја 2010. године коришћен је индекс цена на мало. Међутим, у земљама ЕУ, уместо овог индекса користи се индекс потрошачких цена, а разлика је методолошки у обухвату производа чије се цене прате. Из индекса цена на мало 2% производа није обухваћено индексом потрошачких цена, али су обухваћене неке нове цене (цене угоститељских услуга, цене здравствених услуга, цене услуга образовања, цене финансијских услуга и сл).

У индексу потрошачких цена веће је учешће базне инфлације (промена цена на мало робе и услуга које се формирају према условима тржишта, без сезонске робе и услуга) и пољопривредних производа, а знатно је смањено учешће контролисаних цена (нафтних деривата, електричне енергије, комуналних услуга и сл.) Републички завод за статистику ће индекс потрошачких цена објављивати 12. или 13. у месецу тако да ће Ценовник радова и услуга ЈКП БВК да се усклађује средином, уместо почетком, месеца.

Финансијски резултат

Укупан приход у 2010. години износи 7.893.304.953 динара.

У односу на 2009. годину, приход је мањи за 4,8 индексних поена.

Приход од продаје воде и услуга канализације остварен је у износу од 6.198.982.362 динара, и у односу на оставрење 2009.године мањи је за 2,5 индексних поена. Смањење прихода од основне делатности је директна последица смањене потрошње воде и одвођења отпадних вода. У 2010.години фактурисано је око 6,4 милиона кубика воде мање него 2009.године а због већ поменутих разлога.

У 2010. години први пут се појављује приход од потрошње производа и услуга за сопствене потребе који је остварен у износу од 291.802.056 динара. Овај приход је остварен од изградње нове водоводне мреже у износу од 240.547.122 динара и изградње нове канализационе мреже у износу од 51.254.934 динара.

Као што је познато, ЈКП БВК ради углавном реконструкцију водоводне и канализационе

мреже, док је развој финансиран из екстерних извора. Међутим, у 2010.години је урађено много нове водоводне и канализационе мреже, сопственим средствима и снагама што је, са аспекта књиговодственог исказивања, дало могућност да то прикажемо,

РЕЗУЛТАТ

Иако су мере штедње дале очекиване резултате, оно што је битно утицало на смањење укупних расхода јесте преиспитивање амортизације, која је у односу на 2009.годину мања за око 500 милиона динара и смањење позиције остали трошкови за око 320 милиона динара. Из односа прихода и расхода остварен је позитиван финансијски резултат у износу од 44.549.156 динара. Иако је остварен позитиван однос пословних прихода и пословних расхода у износу од 2,9 милиона динара, добит је углавном резултат позитивног односа финансијских прихода и расхода.

не само као трошак, већ и као приход од сопственог учинка. Овај приход учествује са 3,7 посто у укупном приходу.

У оквиру редовног програма одржавања канализације који се финансира из средстава буџета Града, очишћено је укупно 101.335 сливника, 63.022 сливничке везе, 345.248 m цевне мреже, 3.765m колектора.

У програму редовног и инвестиционог одржавања фонтана и чесми које ради ЈКП БВК а финансира Град, налази се 99 чесми и 31 фонтана.

Укупни расходи у 2010. години остварени су у износу од 7.848.755.797 динара. У односу на 2009. годину, расходи су смањени за 3,3 посто.

У оквиру расхода највећи пораст је забележен код материјала, услуга и трошкова одржавања. У структури трошкова, претежно су заступљени фиксни трошкови који нису директно зависни од количине произведене воде и одведених отпадних вода, око 87 посто.

ТОКОМ 2010. ГОДИНЕ ЈКП БВК ЈЕ ЗА СВОЈ РАД ДОБИЛО СРЕДСТВА ИЗ БУЏЕТА ГРАДА ЗА:

● чистињење сливника	114.998.633
● редовно одржавање фонтана и чесми	43.000.000
● инвестиц.одржавање фонтана и чесми	11.089.914
● УКУПНО без ПДВа 1	169.088.547

ЗА КАПИТАЛНЕ СУБВЕНЦИЈЕ ИЗДВОЈЕНО ЈЕ И ПРЕНЕТО ЈКП БВК :

● капиталне субвенције (укупно)	1.717.415.732
● Макиш 2	1.175.850.219
● побољшање водоснабдевања	506.579.629
● канализациони систем	34.985.884

Зараде и остала примања

Зараде запослених за 2010. годину планиране су на основу Меморандума Владе Републике Србије о буџету и економској и фискалној политици и Инструкције Оснивача, тако што је планирана маса средстава за зараде задржана на нивоу плана за 2009. годину. Током године, ова маса је увећана за додатну масу која се односила на ванредне ситуације. Исплате за зараде и остала лична примања су строго контролисане и биле су у оквирима предвиђеним Програмом пословања. За зараде је исплаћено укупно 2.605.859.440,00 динара. Месечну

масу за исплату зарада одређивао је Оснивач, у једнаким месечним износима, осим за децембар када је одобрено и коришћење масе за ванредне ситуације (ангажовање запослених мимо стандардног учинка). У укупним расходима, зараде учествују са 33,2 посто. Просечна исплаћена нето зарада за 2010. годину у ЈКП Београдски водовод и канализација износи 48.496 динара и у односу на 2009. годину повећана је за 6,9 процената. Истовремено, просечна нето зарада у привреди Београда износила је 42.489 динара и у односу на 2009. годину већа је за 9,4 посто.

Квалификац.	2010.	2009.	Индекс
ВС	66.367,37	63.259,73	104,91
ВШС	51.112,78	47.537,94	107,52
ССС	44.230,82	41.511,07	106,55
ВКВ	49.967,59	46.709,45	106,98
КВ	44.837,15	41.812,63	107,23
ПК	33.637,70	31.657,71	106,25
УКУПНО	48.496,08	45.350,65	106,94

Остала лична примања су исплаћена у складу са Колективним уговором. Испоштоване су све обавезе према запосленима. Укупно је исплаћено по свим основама око 350 милиона динара и то: за додатно пензијско осигурање 115.653.211 динара, за лечења 39.023.625 динара, за јубиларне награде 80.985.577 динара, за отпремнине укупно 85.576.244

динара, за сахране 4.992.599 динара, за рођење деце 9.791.983 динара и за новогодишње пакетиће за децу запослених 5.938.266 динара. За школовање запослених плаћено је 5.113.599 динара и за рекреацију запослених 3.681.746 динара. Зараде су исплаћиване у планираним роковима, а исплаћена су и сва заостала примања из претходне године.

Запосленост

На дан 31.12.2010. године у ЈКП Београдски водовод и канализација радило је 2.594 радника. Од тога на пословима:

Основне делатности	1363
Пратеће делатности	887
Споредне делатности	344

У односу на прошлу годину, број запослених је смањен за 3,1 посто. Са смањењем броја запослених дошло је до промене квалификационе структуре. Уз смањење укупног броја ипак се повећава учешће радника са високом и вишом школском спремом, што је добра основа за суштинско мењање профила предузећа, али се смањује број

квалификованих и полуквалификованих радника, који представљају недостајуће кадрове за потребе основне делатности.

Просечна старост запослених је 45 година, а код недостајућих занимања основне делатности и више.

У 2010. години у Предузеће је дошло 17 радника, од којих је 10 радника засновало радни однос на неодређено време а 7 радника се вратило са мировања.

Предузеће су напустила укупно 102 радника, 44 радника је отишло у пензију, 41 радник је напустио Предузеће по својој вољи а остали су напустили Предузеће по другим основама.

Посматрано по квалификацијама, највише је отишло ССС – 27; ВК -23; КВ -20; и ВСС -16 радника.

Председник УО о пословању БВК

Александар Гајић

О пословним резултатима 2010. године, али и генерално о нашем предузећу професор **Александар Гајић**, председник Управног одбора ЈКП БВК каже:

„Две године заредом у условима економске кризе, уз цену која не покрива трошкове и отежану наплату, извршити у пуној мери и стандардно квалитетно основну делатност и при том остварити позитиван финансијски резултат за сваку је похвалу. Управни одбор је констатовао да је то резултат ванредног прегнућа запослених, као и мера штедње које се у Предузећу спроводе. Треба га ценити у светлу чињенице да је

Предузеће на себе преузело и финансијске обавезе према Парискоском клубу на име кредита за изградњу фабрике воде “Макиш I”, што додатно отежава пословање. Дугогодишњи сам сарадник ваше куће и сматрам себе добрим познаваоцем, не само техничких система већ и људи, који су се често суочавали са неповољним, па и екстремним околностима и увек успевали да у пуној мери остваре мисију једног од најважнијих комуналних система Београда. Последњих година фасцинира способност Предузећа да упркос неповољним условима, упоредо са Градом остварује и развојну функцију.

Посебно бих издвојио подухват људи који су полагали водоводну мрежу на Булевару, а такође је од посебног значаја напор који БВК улаже за побољшање квалитета живота грађана са обода града, учешћем у увођењу канализационе мреже у подавалска села и земунска насеља. Управни одбор подржао је и тенденцију регионалног ширења београдског водовода ка Срему и с друге стране у правцу Сопота.

Иначе, од конституисања почетком септембра 2008. Управни одбор одржао је 25 седница, са високим кворумом и уз учешће председнице Надзорног одбора Мире Чобановић, као и представника репрезентативних синдиката БВК. У Раду је изражено јединство чланова, који исказују висок степен интересовања, свесни одговорности и поверења које им је укаzano.

Инвестиције у 2010. из средстава ЈКП БВК

Током 2010. у ЈКП Београдски водовод и канализација била је веома жива инвестициона активност. Ребалансом програма пословања за 2010. средства за покриће инвестиција из средстава ЈКП БВК планирана су у износу од 656.510.728 динара. Укупно настале обавезе за инвестиције у 2010. години износе 1.053.315.784 динара, од чега се на реконструкцију, радове, пројекте и санацију односи 870.483.727 динара, на опрему 166.157.452 динара и на специјална возила 16.674.605 динара.

Од укупно насталих обавеза за инвестиције у току 2010. године, измирене обавезе за инвестиције износе 972.303.619 динара, од чега се на пренете инвестиције из 2009. године односи 112.277.740 динара. Овим средствима нису обухваћене обавезе које ЈКП Београдски водовод и канализација има за Макиш 2. Редовно се измирују и обавезе по преузетом кредиту за Макиш 1, што износи годишње око 100 милиона динара. Током 2010. године урађено је следеће:

- ЈКП Београдски водовод и канализација био је инвеститор за изградњу и реконструкцију 59.744 м водоводне мреже на разним локацијама у граду а највише у приградским деловима општина Вождовац, Чукарица, Барајево, Палилула. Од тога, 26.322м је реконструисано а 33.022м је нова водоводна мрежа. У 2009. години реконструисано је 7.077м мреже а положено 17.214м нове мреже. У централном делу Града издваја се реконструкција 4.448 м' мреже у Булевару краља Александра.

- Дужина спојева датих на нову мрежу у 2010. години је 12.660м, док је 2009. године дато нових спојева 3.978м.

- Преузето је на одржавање 15.813 м мреже других инвеститора и извођача, па је укупно положено, реконструисано водоводне мреже и дато спојева на територији Београда 88.217м

- Током 2010. године уграђено је укупно 1.913 комада разних

арматура (затварачи, хидранти, ваздушни вентили, регулатори притиска и сл.), док је 2009. године уграђено 1.215 комада

- Замењено је и баждарено 40.000 водомера чиме се ушло у систем редовних замена и баждарења. Са реконструкцијом мреже, замењен је и добар део укочених водомера који су били у трулој мрежи, што је веома битно због тачног читавања водомера и наплате по читаном стању

- Завршени су радови на резервоару Вис капацитета 2 x 1000м³ за правац месне заједнице Лесковац, Бољевци, Велики борак

- Приводе се крају радови на резервоару Драженовац капацитета 2 x 1000м³, за насеља дуж Рипањског пута и Рипањ

- Саграђено је 12 нових јавних чесама (од тога 5 у Булевару краља Александра) и ревитализоване 2 постојеће. Сада се одржава 99 чесама, а у моменту преузимања на одржавање било их је 52

- Урађено је око 52 километра сепаратне канализације у подавалском подручју, Железнику, Плавим хоризонтима, Школском добру, Кумодражу. Вредност пројекта је око 1,6 милијарди динара а БВК је и суинвеститор. Урађено је тешко поредити са претходним годинама, када је рађено 3 до 4 километра канализационе мреже годишње.

- У циљу заштите парк шуме Авала урађена су 4 мини уређаја за пречишћавање отпадних овда за капацитет до 100 становника.

- Уређена је заштита од крађе за 2.000 поклопаца и решетки

- У циљу еколошке и здравствене заштите грађана, рађена су одгушења на интерним мрежама на које су постављани и поклопци и решетке, иако то није било у надлежности ЈКП БВК.

- Препознато је 10 критичних тачака у београдском канализационом систему и за њихово превазилажење урађено је 10 пројекта.

Програм пословања за 2011.

Програм пословања за 2011. годину усвојен је 14. 02. 2011. године на 24. седници Управног одбора а, решењем од 17. 02. 2011. године, добијена је сагласност Градоначелника. Програм је рађен на основу Меморандума Владе Републике Србије и Инструкције Оснивача за израду и праћење Програма пословања. Претпоставке за израду Програма базирају на циљевима пословне политике

Производња, продаја и наплата воде

Како би се обезбедила потребна количина воде за потрошњу конзума Београда, за 2011. годину, планира се производња у износу од 203.000.000 m³ воде, што је за 0,2 посто више у односу на прогнозу за 2010. годину. Анализирајући производњу воде последњих година, може се констатовати да она бележи константан пад због смањења потрошње и климатских услова. Програмом пословања планира се продаја 133.583.147 m³ воде што представља повећање од 1,2 посто у односу на остварење 2010. године и одвођење 110.089.056 m³ отпадних вода што представља повећање од 1,4 посто у односу на

остварење 2010. Иако је задњих година присутна стална тенденција пада потрошње а самим тим и фактурисања, очекује се да се у 2011. години повећа потрошња због укључивања у систем нових потрошача и ширења мреже водовода и канализације. Планиран је проценат наплате од 91 пото и предузимање свих расположивих мера да се наплата повећа и сви уведу у систем редовног измиривања обавеза. Наплата ће бити један од најбитнијих приоритета због одржавања текуће ликвидности предузећа и стварања могућности за редовно сервисирање насталих обавеза.

Комуникација са корисницима и промотивне активности

Планирано повећање наплате неће бити могуће без добре комуникације са корисницима, која се у нашем предузећу уважава као један од сегмената квалитета услуге, чије је стално унапређење императив запослених. У складу са тешком економском ситуацијом, промотивне активности и продукција промотивног материјала засниваће се на нискобуџетној стратегији, али са амбицијом да и даље ефикасно унапређују комуникацију. Биће то изазов и за Службу за маркетинг и информисање, која ће се

снажније ангажовати у сарадњи са медијима, као и сродним организацијама државне и локалне управе. Упоредо ће унапређивати непосредну комуникацију нашег Контакт центра са корисницима. У овакав приступ уклапају се и едукативне радионице за ђаке и студенте, које су већ одржане у више наврата, а продужиће се и током 2011. године. Један од приоритета јесте развој интернет презентација БВК, којој ће се као релативно јефтиним, а ефикасним и брзом медијом поклањати све већа пажња.

Приходи и расходи

З а 2011. годину планиран је укупан приход у износу од 8.506.875.508 динара, што би било повећање од 7,77 посто у односу на приход остварен у 2010.

Ово планирано повећање укупног прихода базира на планираном повећању фактурисања, али и повећања прихода од услуга екстерних и оних које ми пружамо трећим лицима, као и исказивању прихода од сопственог учинка. И у овој години из буџета Града, планирана су средства за чишћење сливника и текуће одржавање фонтана и чесми у износу од 190 милиона динара, која чине приход Предузећа од услуга-екстерно. Од инвестиција које ће се финансирати из сопствених средстава и које ће се урадити сопственим снагама, планира се исказивање прихода од сопственог учинка у износу од најмање 190 милиона динара.

Расходи се планирају у износу од 8.482.903.808 динара, што би било повећање од 8,1 посто у односу на остварење 2010. године. Највећи раст је предвиђен у оквиру трошкова материјала за 59,3 посто, како због већ насталих обавеза и потписаних уговора, тако и због набавке неопходних материјала за нормално функционисање основне делатности и испуњавање услова по Правилнику о заштити на раду као и Закона о безбедности у саобраћају. Трошкови горива се планирају са повећањем искључиво због сталног повећања цена енергената. Све мере штедње остају на снази и у 2011. години.

Из односа планираних прихода и расхода, прогнозиран је позитиван финансијски резултат у износу од 23.971.699 динара.

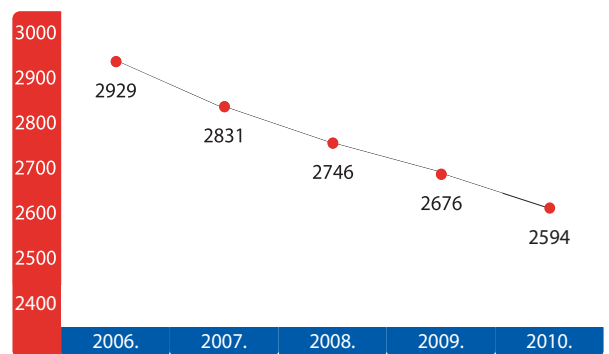
Од 102 радника који су током 2010. напустили БВК њих 44 отишло је у пензију

Смањен број запослених

П рименом стимулативних мера у оквиру Предузећа као и Споразума о мерилима, критеријумима и поступку за смањење броја запослених који финансира Оснивач, број радника од 2006. године до краја 2010. године смањен је за 335 радника, односно са 2.929 на 2.594 радника. Имајући у виду ефекте примене стимулативних мера за смањење броја запослених с једне стране, а обим посла, кадровску и старосну структуру запослених, као и расположива средства за ту намену с друге стране, донета је одлука о престанку важења стимулативних мера, о чему су запослени обавештени путем огласних табли, а сва додатна тумачења могу добити у Кадровској служби.

ЗАПОСЛЕНИ У ПЕРИОДУ 2006-2010

Маса за зараде већа 5,5 посто

М асу за исплату зарада утврђује и даље Оснивач, а остала лична примања су планирана у складу са Колективним уговором ЈКП БВК. Од почетка 2011. године дошло је до усклађивања масе за исплату зарада два пута, и то за период

јануар-март у висини од 2 посто, и у априлу за 5,5 посто. Програмом и Инструкцијама Оснивача није предвиђено такво усклађивање, али се при исплати зарада поступа према члану 2. Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему. Износ од 5,5 посто

представља раст потрошачких цена у марту у односу на децембар 2010. године, према подацима Републичког завода за статистику.

За исплату јубиларних награда, отпремнина, додатног пензијског осигурања, помоћи радницима и слично, планирано је око 350 милиона динара, што представља значајан износ у условима отежане финансијске ситуације и отежаног пословања целокупне привреде. Верујемо да ће запослени у ЈКП БВК у оваком приступу Оснивача и Послодавца препознати искрену намеру да се уваже напори запослених у јавном сектору, колико је то у садашњим економским условима могуће. Надамо се да ће запослени својим професионалним приступом послу и пословним задацима учинити да наше предузеће буде још боље и снажније, на добробит свих нас и грађана Београда.

Извештај и Програм пословања сачинила је Служба плана и анализе, а приказ за наш лист припремила је Љиљана Николић, шеф Службе

Милан Милановић у реконструисаној ЦС Железник

Припреме производње за рад у летњим условима

Припреме за летње шпиглице потрошње успешно се спроводе, а спремности Сектора производње допринеће и реконструкција Црпне станице Железник, чиме се побољшава снабдевање водом потрошача дуж јужног приградског крака

Иако се последњих година у Београду бележи благи пад потрошње, узрокован престанком рада великих предузећа, али и штедњом воде у једном броју домаћинстава, одговорност и захтеви са којима се суочава Сектор производње и техничке подршке београдског водовода при том се не смањују. Свака сезона намеће своје специфичности, а како теку припреме за наступајуће лето, питали смо **Милана Милановића** руководиоца овог Сектора који "дужи" сложене техничке системе захвата, прераде и дистрибуције воде и ангажује готово трећину запослених у БВК:

"Већ два месеца интензивно прегледамо опрему на изворишту и инсталацијама, филтерским постројењима и комплетној аутоматици. Тамо где се укаже потреба интервенишемо и све тече како је уобичајено уочи лета.

Процењујем да ћемо до краја маја бити потпуно спремни за летњу сезону, када је природно очекивати шпиглице повећане потрошње воде.

У том смислу, у претходном периоду имали смо проблема у јужном приградском подручју.

Снабдевање овог дела града значајно је побољшано управо завршеном реконструкцијом ЦС Железник, са које се вода дистрибуира у три правца: први је ка центру Барајева па даље пут Гунцата и Ибарског пута до Гуњица, Биса и Врелина; други преко водоторња Липовица води до виших делова Липовице и Сремчице а трећи дуж рипањског пута до резервоара Драженовац.

Из средстава јапанске донације на овој црпној станици извршена је обимна елекро машинска реконструкција, која обухвата замену два стара електроцрпна агрегата од по 100 литара у секунди новим капацитета 240 литара.

Високонапонски мотор треће групе замењен је нисконапонским; реконструасана је трафо станица и комплетно преуређен нисконапонски ниво. Замењени су заједнички потисни и усисни цевоводи и грађевински преуређен ентеријер станице.

Повећана је поузданост црпне станице повећањем радног капацитета и обезбеђењем неопходних резерви. На тај начин у прилици смо да осигурамо оптималан притисак и проток воде, што значи уредно снабдевање у овом приградском подручју и у периодима повећане потрошње. И наредних година овде ћемо продужити са улагањима у развој водоводног система, као уосталом и у другим деловима града, где се за то покаже потреба.

Регистрација бесправних спојева

Увођење нелегалних потрошача у систем наплате БВК Сектор продаје и наплате означио је као свој приоритет у 2011. години. Зато је у фебруару уследила акција пријављивања нелегалних прикључака, што је убрзало иначе динамичан темпо **Службе контроле потрошача** у чијем је ресору проналажење, регистрација и искључење, као и контрола по искључењу нелегалних потрошача, али и оних редовних који нередовно плаћају.

Већ до 1. марта пристигло је 926 позива и у првом тромесечју регистровано 650. Судаћи по оваквом резултату првог квартала, реално је очекивати да се реализује амбициозни годишњи план од

2200 до 2500 регистрација, поред осталих послова као што је прекатегоризација потрошача, инспекција и системска контрола.

Овај посао обавиће 35 стално запослених и 12 радника ангажованих преко услужних предузећа, који су организовани у седам одељења. Протекле 2010. године регистровали су 2000 спојева и само од наплаћене таксе донели приход од 98.600 000 динара и месечни прилив преко 1,5 милиона од наплате потрошње новим корисницима.

Иначе, од 2002. године од како се системски спроводи акција, закључно са 31. мартом 2011. регистровано је 36 040 бесправних спојева .

Руководиоци одељења: Предраг Маргетић, Жарко Миленковић, Данко Димитријевић, Петар Вуковић, Дејан Правдица, Јанко Турица, Иван Ђорђевић (шеф Службе) и Миро Шубара (руководилац Искључења)

Учинак одељења искључења

Замах у односу на претходну 2009. годину (на коју се односе бројеви у заградама) можда најбоље илуструју подаци из извештаја за 2010.Одељења за искључење, које је обрадило укупно 2929 (1239) налога; скинуло 790 (268) водомера и 204 (136) цевних веза уз обнову

661 (325) спојева. Ваља имати на уму ванредне услове радне свакодневнице ових људи, који се поред техничких препрека редовно сусрећу и са гневом грађана, којима се после низа опомена укида бесправни спој, цевна веза или водомер који је читао превише неплаћене воде.

Биланс губитака воде у БВС

Процент губитака и количина ненаплаћене воде неспорно је један од важнијих параметара успешности рада сваког водоводног система. Зато је важно не само проценити њихове величине, него срчунати економске ефекте, поставити циљеве у смањењу губитака и одредити се за стратегију њиховог остваривања. Једна од најважнијих претпоставки за управљање губицима је успостављање одговарајућег система мерења протока у водоводном систему. У којој мери је београдски водовод савладао овај први корак ефикасне борбе са губицима воде, питамо **Предрага Богдановића**, помоћника генералног директора, у чијем су ресору поред система квалитета и послови мерења и контроле: „Даљински надзор на нивоу алармног и билансног система у БВС-у је у великој мери реализован уградњом 180 мерача протока, који су подељени у неколико нивоа: систем за билансирање производње воде; за билансирање потрошње по висинским зонама; систем контролних мерача за управљање дистрибутивном мрежом као и систем контролних водомера за билансирање по зонама потрошње...Ови системи повезују се у јединствени SCADA систем који је основ за анализу потрошње и примарну дефиницију потенцијалних губитака“, осењује

наш саговорник. На основу мерења, коришћењем EDAMS-овог софтвера у Центру за подршку управљању анализирају се биланси и остали елементи стратегије за смањење губитака воде. Основни елементи биланса воде БВС-а за 2010. годину представљени су табелом:

БИЛАНС КОЛИЧИНА (ЗАПРЕМИНЕ)	2010
Производња (потиснуто у систем)	MI 192,428
Потрошена вода	MI 146,149
Обрачуната вода (фактурисано)	MI 131,984
Наплаћена вода	MI 123,537

Утврђени биланси губитка основ су за дефинисање акционих планова за смањење трошкова за производњу воде која ће исцурети на кваровима (мере реконструкције водоводне мреже) и повећање прихода кроз унапређење регистрације воде, која се испоручује корисницима (замене водомера по одговарајућем програму).

СТРУКТУРА НЕНАПЛАЋЕНЕ ВОДЕ	количина MI/год	% од производње
Стварни губици (цурења)	46,279	24,1%
Привидни (комерц.) губици	14,165	7,4%
Неплаћени рачуни	8,447	4,4%
Необрачуната вода UFW	60,444	31,4%
Неприходована вода NRW	68,891	35,8%

МЕРАЧИ

Поред система сталних мерача, врше се редовна наменска мерења протока и притиска мобилним опремом, која су добар извор информација о потенцијалним областима са прекомерном потрошњом и могућим губицима. Зато је у Сектору мерења и контроле поред Службе за контролу и одржавање сталних мерних система организована и Служба за мерење и контролу губитака, са два одељења: за мерење хидрауличких параметара и Одељење за системско испитивање водоводне мреже.

Методологија анализе

За анализу ненаплаћене воде у БВК користи се стандардизована методологија IWA (International Water Association). Упрошћена шема коришћене методологије даје везу компоненти биланса воде

ИСПОРУЧЕНО	ПОТРОШЕНО	ФАКТУРИСАНО	НАПЛАЋЕНО
стварни губици	привидни губици	неплаћени рачуни	
Необрачуната вода (UFW)			
Неприходована вода (NRW)			

Из горњег дијаграма се могу издвојити компоненте губитака воде, које се односе на:

- **Стварне губитке** (или цурење), што је разлика између испоручене (Испоручено) и процењене стварне потрошње (Потрошено).
- **Необрачану воду** (UFW), што је разлика између испоручене (Испоручено) и фактурисане потрошње (Фактурисано). Укључује стварне и привидне (комерцијалне) губитке.
- **Неприходовану воду** (NRW), што је разлика између испоручене (Испоручено) и количине воде која је стварно наплаћена према важећим тарифама (Наплаћено). Укључује стварне и привидне губитке као и неплаћену воду.

Како смањујемо губитке

Цео програм рехабилитације водоводног система који се у Београду спроводи током последње деценије, осмишљен је и посвећен смањењу губитака. Само током 2010. Сектор дистрибуције воде положио је нову и реконструисао постојећу мрежу у укупној дужини од 59 km. Планови за текућу годину још су амбициознији, уз непрестани напор да се оправкама кварова

приступи што брже и да оне при том буду што квалитетније и краће. Овим напорима свакако доприноси и напредак система ГИС-а, незамењивог оружја у борби са губицима у модерним водоводним системима. **У Погону водомера Сектора за мерење и контролу током 2009. замењено је 30.000, а током 2010. чак 40.000 водомера, што је апсолутни рекорд и драгоцен допринос смањењу губитака воде.**

Контрола отпадних вода

У оквиру Канализационог система БВК од 2003. године, непрекидном контролом отпадних вода, запослени у Служби екологије, контроле и заштите, штите канализациони систем, људе који у њему раде, али и реципијенте и саму животну средину.

Један од основних задатака 15 запослених у Служби екологије, контроле и заштите јесте мониторинг отпадних вода на уливу и изливу из канализационог система, кроз посебно дефинисане програме континуалног праћења квалитета отпадних вода.

Контрола осам излива

Крајем 2006. године пуштен је у рад први део система за континуално мерење количина и параметара квалитета воде на 8 најдоминантнијих излива Београдске канализације у реципијенте (Саву и Дунав). **Одабрана мерна места карактеристична су по својој позицији, квантитету и квалитету и чине око 80 посто од укупне количине отпадне воде, која се Београдском канализацијом испушта у реципијенте.** Мерна места названа су према локацијама на којима се изводе мерења и то су: Сајам, Ласта, Ушће, Дорћол, Истовариште, Ада Хуја I, Ада Хуја II и Вишњица. На сваком мерном месту је постављен по један аутоматски узоркивач, који у одређеном временском интервалу, током 24 часа, узоркује потребну количину отпадне воде. Након узорковања, на лицу места

Запослени у Служби испред Лабораторије за анализу отпадних вода на Дорћолу

лаборант прави шесточасовне композитне узорке који се затим анализирају у лабораторији за физичко - хемијска и биолошка испитивања. Поред анализе отпадних вода на наведеним 8 мерних места, крајем 2010. године почело се и са праћењем квалитета отпадних вода на канализационим црпним

станицама које препумпавају отпадне воде директно у Дунав. У ту сврху анализиран је квалитет отпадне воде са фекалних КЦС „Котеж“, КЦС „Борча“ и КЦС „Земун поље“. Узорковање отпадних вода, анализе физичко-хемијских и биолошких параметара, као и интерпретација добијених резултата врши се по важећој законској регулативи која регулише ову проблематику. Физичко – хемијски параметри који се анализирају у лабораторији су: температура, специфична електропроводљивост, садржај чврстих материја у води (суви остатак, укупне суспендоване материје и таложљиве материје), рН, кисеонични параметри (растворени кисеоник, биолошка потрошња кисеоника (БПК5) и хемијска потрошња кисеоника

(ХПК), укупна тврдоћа, м-алкалитет, земноалкални метали (калцијум и магнезијум), хлориди, сулфати, фосфати, гвожђе, нитрати, нитрити, амонијак, укупан органски угљеник (ТОЦ), укупан азот (ТН), укупне масти и уља и тешки метали (олово, кадмијум, цинк...). При изради анализа, поред стандардне лабораторијске опреме (вага, сушница, термостат, електрода за растворени кисеоник, кондуктометар, рН-метар, стаклени прибор итд), користе се још и УВ/ВИС спектрофотометар, ИР спектрофотометар, ТОЦ, а крајем 2010. године набављен је један од тренутно најсавременијих апарата за одређивање тешких метала – Оптички емисиона индуквано куплована плазма (ICP – OS).

ПАРАМЕТРИ

Биолошки параметри који се анализирају у Лабораторији су: **аеробни хетеротрофи, аеробни факултативни олиготрофи, аеробни потенцијало-патогени мезофили, моћ самопречишћавања, протеолитске бактерије, липолитске бактерије, сахаролитске бактерије, амилитске бактерије, укупне колиформне бактерије и фекалне колиформне бактерије.**

Осам мерних места

Сарадња и циљеви

Осим наведених активности, Служба сарађује са одговарајућим институцијама на републичком и градском нивоу и издаје сагласности за упуштање отпадних вода у градски канализациони систем као и мишљење на техничко-технолошке пројекте, са аспекта квалитета отпадних вода, њиховог порекла, третмана и утицаја на канализациони систем и реципијент. У циљу укључивања у решавање проблема отпадних вода са аспекта екологије и заштите уопште, сарађује са надлежним институцијама из ове области (Градски Секретаријат за заштиту животне средине, Управа за воде, Агенција за заштиту животне средине, Градски завод за јавно здравље, градске општине и сл.). Циљеви Службе у наредном периоду биће праћење квалитета отпадних вода на новим мерним местима. У ту сврху планира се анализа отпадних вода са појединих канализационих црпних станица, затим узорци из колектора који нису обухваћени програмом „8 мерних места“, као и атмосферских колектора у сушном периоду и периоду великих падавина. Такође, планира се да се у постојећи Регистар корисника градског канализационог система уврсте и тзв. неспецифични загађивачи, односно корисници који појединачно не представљају велику опасност, али с обзиром на њихову велику распрострањеност, њихов утицај може бити знатан. Осим наведених, један од веома битних циљева је и учествовање у решавању проблема отпадних вода у подавалским насељима изградњом мобилних уређаја за пречишћавање отпадних вода

Катастар загађивача

У циљу потпунијег увида шта се са аспекта квалитета отпадних вода дешава дуж колекторског система и на самим изливима, али и да би се заштитио систем, људи који га одржавају као и сам реципијент, у Одељењу екологије и заштите, пре две године израђен је и **Регистар корисника градског канализационог система који у канализациони систем испуштају отпадне воде чији квалитет одступа од санитарног квалитета (првенствено технолошке отпадне воде) тзв. Катастар загађивача и потенцијалних загађивача.** До сада је, на територији града Београда, евидентирано око 200 локација са којих могу бити угрожени канализациони систем и површинске воде преко

канализационог система. Након прикупљања података за сваку локацију (делатност корисника, коришћене сировине, гориво, отпад, карактеристике и третман отпадних вода) и њихове обраде у MS Access, дефинисан је план мониторинга за сваког загађивача. То подразумева периодични обилазак локације, узорковање отпадне воде, физичко-хемијску и биолошку анализу узорка као и обраду свих добијених података. Сви подаци се складиште у електронској форми и досадашња база података садржи преко 4500 информација. Постављањем конкретних упита из Access базе може се дефинисати оптерећеност сливних површина и изливних места изражено преко задатих параметара квалитета воде, квалитет отпадне воде и његове осцилације, као и утицај одређених индустријских делатности на квалитет воде. Поред примене у праћењу рада канализационог система, база је од великог значаја и у пројектовању будућег третмана градских отпадних вода, у заштити природних реципијената, као и у акцидентним ситуацијама. У оквиру поменутог мониторинга прате се и отпадне воде са локација ЈКП БВК, односно отпадне воде од прања филтера из производних погона, као и

РЕЗУЛТАТИ АНАЛИЗА

На основу добијених резултата може се уочити да су сва мерна места повремено оптерећена и суспендованим материјама (изражених преко УСМ) и органским материјама, и то како биоразградивим (израженим преко БПК5) тако и бионерозградивим (израженим преко ХПК). Примећује се и да оптерећеност анализираних мерних места по испитиваним параметрима квалитета варира, што је последица различитог порекла отпадних вода у поменутих колекторима тј. различитих грана индустрије, примењених технологија, сировина, капацитета и сл. као и да квалитет испитиване отпадне воде не одступа од карактеристичног квалитета непречишћених отпадних вода. Занимљиво је уочити и правилност код осцилације параметара у оквиру двадесетчетири часа што је последица одређених циклуса код индустријске производње и активности становништва.

отпадне воде погона канализације, транспорта и одржавања. **Једна од веома значајних активности Службе, у циљу очувања реципијената и заштите животне средине уопште, јесте управљање системима за пречишћавање отпадних вода у Парк шуми Авала,** које смо детаљно представили у претходном броју "Водовода".

Припремила: Марија Михајловић

НЕ БАЦАЈТЕ У КАНАЛИЗАЦИЈУ

У циљу заштите реципијената, кућних инсталација и канализационог система у лавабо, судоперу, каду, wc шољу и сливник никада не треба бацати чврст отпад, хемикалије, моторна и машинска уља, остатке јестивог уља и масноћа, као и грађевинске материјале, зато што могу загушити или оштетити инсталације и загадити речне токове.

После успешне праксе 2010. године ови млади људи остали су у БВК

Пракса за студенте у БВК

Градска управа Београда у сарадњи са Центром за развој каријере и саветовање студената универзита у Београду и ове године, по други пут, организује радну праксу под називом „БГ пракса 2011“. До почетка маја био је отворен јавни конкурс за 197 студената и апсолвената за радну праксу у 16 јавних и јавно комуналних предузећа и 14 секретаријата и завода Градске управе.

Наше Предузеће понудило је највише места за стицање радне праксе – укупно 46. У овој акцији предначили смо и прошле године, када је тридесет и двоје студената било на пракси у БВК, а

њих девет по окончању праксе засновало је радни однос на неодређено време.

Управо нас је одлично искуство практиканата, ментора и колега са којима су радили определило да се ове године на праксу позове већи број студената. Планирано је да са студентима ради двадесет и осморо ментора у 10 организационих целина.

Конкурсом су понуђена места студентима са Грађевинског (14), Машинског (12), Електротехничког (10), Технолошко-металуршког (5), Правног (2), Саобраћајног (2), Хемијског и Физичко-хемијског (1) и Факултета организационих наука (1).

Са недавно одржане годишње Скупштине Удружења давалаца крви

Позив даваоцима крви

Друга овогодишња акција добровољних давалаца крви заказана је за 25. мај, о чему ће заинтересовани бити на уобичајене начин обавештени. Овом приликом подсећамо да се првој акцији, која је одржана 26. јануара у сарадњи са Заводом за трансфузију, одазвало 75 давалаца, од којих је њих 64 дало крв. Из Удружења указују на све чешћу потребу за тромбоцитима, који се издвајају из крви, поступком сепарације који траје

око један ипо сат, а претходе и темељни прегледи и анализе. Упркос томе, још се није догодило да се даваоци оглуше о позив, на чему им у име људи којима су помогли, али и Удружења његов председник Мома Мутић и овом приликом захваљује, а такође истиче и подршку коју за своје активности ова хуманитарна организација добија од пословодства и репрезентативних синдиката нашег предузећа.

Увођење електронског потписа у БВК

У нашем предузећу управо се спроводи прошле године започето увођење електронског потписа у оквиру пројекта под називом „Пројектовање и имплементација система за увођење токова дигитално сертификованих електронских докумената“.

Поред електронског потписивања, обухвата и стандардизацију докумената која се шаљу унутар и изван БВК. Пуна имплементација система олакшаће запосленима посао, јер убрзава израду докумената тако што омогућава да више извршилаца истовремено ради на једном документу, а да при том имају увид у све измене без претходног штампања. Иначе, електронски потпис је у правном смислу еквивалентан својеручном потпису, па се као такав може користити у пословне сврхе. С тим у вези, одлучено је да се у првом кораку свим руководиоцима до нивоа шефа службе обезбеде електронски сертификати, који су инсталирани на постојеће ИД картице БВК, тако да ће бити могуће да се једном картицом извршава више функција

(потписивање докумената, улаз у пословне објекте итд.) Ускоро ће бити организована обука за коришћење електронског потписа и за упознавање са функционисањем целог система, за запослене којима су издати електронски сертификати, а могуће је организовати обуку и за остале запослене:

„Крајњи циљ целокупног пројекта је убрзавање процеса комуникације уз истовремено постизање значајних уштеда кроз смањено штампање докумената,“ истиче **Зденка Анђелковић**, шеф Службе маркетинга и информисања, укључена у реализацију пројекта и додаје да је пројектом предвиђена и изградња интернет портала, о коме каже: „Портал је замишљен тако да сваки запослени у БВК који има приступ рачунару може благовремено да се информише о свим актуелним збивањима у Предузећу, тако што ће вести бити ажуриране свакодневно. Портал ће уједно омогућити и друге опције као што су прегледи прес клипинга и медија мониторинга, а у будућности се предвиђа и увођење чет комуникације“

Зденка Анђелковић, шеф Службе за маркетинг и информисање

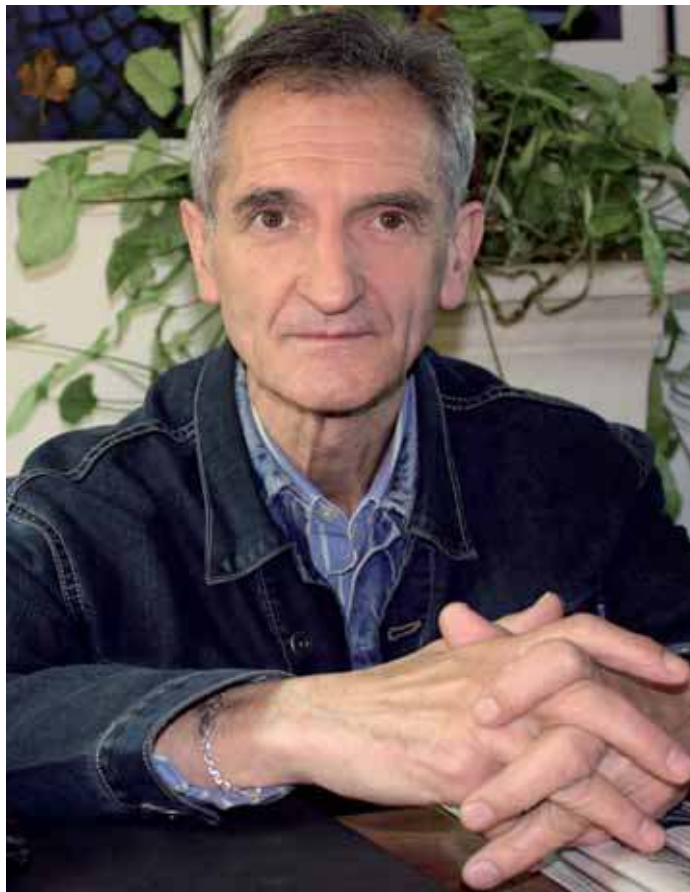

Живот у кругу „Белих вода“

На крају свог последњег радног дана у БВК, Драги Цветковић, пословођа Мерне групе у Одржавању изашао је кроз капију Производног погона Беле воде и после пар десетина корака удесно, дуж оgrade Погона, обрео се у стану у тз. „старој“ згради малене водоводске колоније. Са истог тог места, али 45 година раније и у супротном смеру, петнаестогодишњи Драги отишао је у кратким панталонама на радну праксу у Погон Беле воде. И ту је остао, радио је као електричар, а последњих десет година руководио је Мерном групом.

Друга кућа

Цео радни и, како сам каже, бољи део животног века, осим двогодишње паузе коју је провео у својству морнара на Титовом „Галебу“, стало ју у тако мало географског простора. С друге стране тих 45 година испунило је безмерно и разнолико богатство породичног, професионалног, људског и другарског искуства, које Драги сажима у констатацију „Водовод је био моја друга кућа“, и одмах појашњава, јер не би волео да звучи као шуља фраза: „Водовод“ је одхранио мене и продужио да храни моју децу. Мој покојни отац Душан возио

Драги Цветковић у својим првим пензионерским данима

је водоводски аутобус у Транспорту, где је стекао надимак Чаруга, због своје правдољубивости, али и петље да се за ту своју правду, ако не увек избори, оно макар до краја заложи. У Пројектном бироу, све до своје смрти, пре 7 година

радила је моја покојна супруга Даница. Водовод нам је обезбедио и први смештај у коме сам провео детињство, формирао своју породицу и дочекао пензију. Мањак стамбеног комфора надокнађивали смо радостима

заједничког одрастања и луксузом комшијске блискости.“

Значај одржавања

Рад у Одржавању сјајна је прилика за стицање радних вештина, упознавање објектата, технологије и људи. Неспорно је важан, али некако и скрајнут, чини се нашем саговорнику: „Обично се фаворизују основне делатности и то је донекле у реду. Запослени у овим сегментима Предузећа диче се значајем посла, импозантним основним средствима, али када нешто закаже онда наступамо ми из одржавања, и својим знањем и скромним торбама алата спасавамо ситуацију“. Мало је простора и мало времена за деценије рада у књижевном клубу, политичким организацијама, синдикату. Пензија је Драгом преполовила други мандат на месту председника Стамбене комисије Управног одбора БВК. Поздравља иницијативу да се активира изградња станова у Камендину и од свег срца жели да тај пројекат успе. Пријатељства ће памтити, многа и продужити, али у неком другом амбијенту јер, како каже, без горчине, али са мало сете, Водовод је моја лепа прошлост, којој се никада нећу вратити“.

Аерација воде
у Производном
погону „Бежанија“